

Kromilaakson toiminnasta aiheutuvaa melu- ja hajuhaittaa koskeva kuuleminen sekä terveystaitan arviointi

YTERJOLJ 18.02.2025 § 19
958/11.01.00.09/2021

Valmistelija

Terveystarkastaja Tarja Rosenqvist p. 0400 696 516

Kromilaakso sijaitsee Pirkkiön teollisuusalueella, jonka pohjois- ja länsipuolella sijaitsee asuinrakennuksia. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 100 metrin etäisyydellä melua tuottavasta toiminnasta Kerankadun pohjoispuolella. Melu- ja hajuhaittaa on esiintynyt jo useamman vuoden ja meluhaitta on vain lisääntynyt. Alueella toimivien toimijoiden tekemät toimenpiteet eivät ole poistaneet meluhaittaa.

Kromilaakson alue on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Merkintää voidaan käyttää, kun toiminta on ympäristövaikutuksiltaan rinnastettavissa toimistotyyppiseen työhön. Kavamet-Konepaja Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupapäätös 1077/55.983/2007, jossa on annettu toimintaan liittyviä määräyksiä. Lisäksi rakennuslupapäätöksissä on annettu rakentamiseen liittyviä määräyksiä.

Terveystarkastaja on 4.11.2024 laatimassaan tarkastuskertomuksessa kehottanut Kavamet-Konepaja Oy:tä ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason laskemiseksi, meluhaitan poistamiseksi ja liottimen hajun ympäristöön leviämisen estämiseksi. Meluhaittaa koetaan päivittäin ja toisinaan usean kerran päivässä maanantain ja lauantain välisenä aikana noin klo 5:45–23 lähimmillä asuinkiinteistöillä Saumaajankadun varrella. Kavamet-Konepaja Oy:tä on kehoitettu antamaan selvitys 25.11.2024 mennessä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty ja on tarkoitus ryhtyä ja millä aikataululla melu- ja hajuhaitan estämiseksi (liite 1). Vastine on annettu 28.11.2024 (liite 2). Vastineessa todetaan, ettei Kavamet-Konepaja Oy ota kantaa raportin sisältöön ja vastineessa kerrotaan liiketoiminnasta, johon on haettu luvat jo vuonna 1989 alkaen. Vuorotyöt jatkuvat edelleen kolmessa vuorossa.

Terveystarkastaja on 12.12.2024 laatimallaan kuulemiskirjeellä kuullut Kavamet-Konepaja Oy:tä ja Tornion kaupungin teknisten palvelujen lautakuntaa ennen asian käsittelyä Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaostossa (liitteet 1, 3 ja 4).

Alkuvuonna 2021 toteutetun asukaskyselyn vastuksien yhteenvedosta käy esille, että Kerankadun pohjoispuolella sijaitsevien Saumaajankadun ja Puolaajankadun asukkaista merkittävä määrä kokee melu-, haju-, terveystai- ja viihtyvyyshaittaa (liite 5).

Tornion kaupungin teknisten palvelujen lautakunta on hyväksynyt 10.4.2024 § 72 meluesteen rakennussuunnitelman. Teknisten palvelujen lautakunnan 22.5.2024 § 106 hyväksymästä päätöksestä meluesteen rakentamiseksi on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, jonka vuoksi meluesteen rakentamista ei ole voitu aloittaa.

Vastineet kuulemiskirjeeseen 12.12.2024:

Kavamet-Konepaja Oy on toimittanut 12.12.2024 laadittuun kuulemiskirjeeseen vastineen 10.1.2025, joka koskee Kromilaakson melu- ja hajuhaittaa, arviota terveystaitasta ja meluesteen rakentamista (liite 6). Teknisten palvelujen lautakunta on toimittanut vastineen 24.1.2025 (liite 7).

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan näkemys asiasta:

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta katsoo, että Kavamet-Konepaja Oy:n toiminnasta aiheutuva melu- ja liuotinhajuhaitta lähimmille asuinkiinteistöille ja lähiympäristöön on ilmeinen ja tullut mittauksin, selvityksin, havainnoin sekä asukkaiden toistuvien yhteydenottojen perusteella todistetuksi ja toteen näytetyksi. Konepajan toiminnasta voi aiheutua lähialueen asukkaille terveydensuojelulain 26 §:n mukaista terveyshaittaa toistuvasti asuntojen sisätiloihin kantautuvan meluhaitan vuoksi ja asuntojen ulkoalueelle kantautuvan liottimen hajun vuoksi. Lisäksi konepajan toiminnasta aiheutuu asuinrakennusten ulkoalueella viihtyvyyttä ja meluhaittaa.

Terveydensuojeluviranomaisen, Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tehtävänä on ratkaista, aiheutuuko melusta- ja hajusta terveys- ja viihtyvyyshaittaa. Terveydensuojelulaki edellyttää haitan aiheuttajan ryhtyvän tarvittaviin toimenpiteisiin melu- ja hajuhaitan sekä terveyshaitan poistamiseksi.

Perustelut:

Terveydensuojelulaki edellyttää, ettei toiminnasta saa aiheutua asukkaille ja elinympäristöön terveyshaittaa (terveydensuojelulaki 763/1994, 1, 2, 26 §). Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Terveyshaitan tapauskohtaisessa kokonaisarvioinnissa huomioidaan asumisterveysasetuksen (545/2015) 3 §:n mukaisesti altistumisen todennäköisyys, toistuvuus ja kesto, mahdollisuudet välttyä altistumiselta tai poistaa haitta sekä poistamisesta aiheutuvat olosuhteet ja muut vastaavat tekijät.

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta esittää huomioitavaksi seuraavaa koskien vaikutuksia ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen.

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta esittää Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaostolle seuraavia toimenpiteitä esitettäväksi Meri-Lapin ympäristölautakunnalle, joka voi antaa määräyksiä melu- ja liuotinhajuhaitan poistamiseksi. Voimassa olevaa ympäristölupapäätöstä 15.4.2008 § 39 dnro 1077/55.983/2007 ja rakennuslupapäätöksiä 2002-257, 25.09.2002 § 309 ja 2022-195, 29.06.2022 § 217 ei ole noudatettu.

1. Kavamet-Konepaja Oy:lle tulisi antaa määräys meluesteen rakentamisesta vuokraamalleen kiinteistölle, jotta toiminnasta ei aiheudu meluhaittaa lähimmille asuinalueille sekä määräys ryhtymään toimenpiteisiin hajuhaitan poistamiseksi ja mahdollisen terveyshaitan estämiseksi.
2. Tornion kaupungille tulisi antaa määräys meluesteen rakentamisesta terveyshaitan estämiseksi, koska Kromilaakson alue on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY) ja nykyinen toiminta on vastoin kaavamerkintöjä.
3. Edellä mainittujen (kohdissa 1 ja 2) toimenpiteiden määräajaksi esitetään 31.12.2025, jolloin toimenpiteet tulisi olla tehtynä.

Meluestettä sijoitettaessa ja rakennettaessa tulee ottaa huomioon asumisterveysasetuksen (545/2015) melun toimenpiderajat.

Terveyshaitan arviointi ja perustelut:

Kavamet-Konepaja Oy:n toiminnasta asuntojen sisälle kantautuvan melun äänitaso on vaihtelevaa, toisinaan iskumaista, impulssimaista, toistuvaa ja erottuu selkeästi taustäänitasosta. Melu vaikeuttaa nukahtamista, herättää ja vaikeuttaa uudellen nukahtamista. Lisäksi meluhaitta aiheuttaa stressiä ja viihtyvyyden heikentymistä sekä pitempään jatkuessaan terveyshaittaa.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §)

Jakelu / tiedoksianto

Päätös toimitetaan sähköpostilla seuraaville:

- Kavamet-Konepaja Oy
- Meri-Lapin ympäristölautakunta, kirjaamo@tornio.fi
- Tornion kaupunki, teknisten palvelujen lautakunta, kirjaamo@tornio.fi

Liitteet

- Liite 1. Tarkastuskertomus / melumittauspöytäkirja 4.11.2024
- Liite 2. Kavamet-Konepaja Oy:n vastine 28.1.2025 tarkastuskertomukseen 4.11.2024
- Liite 3. Tarkastuskertomus / melumittauspöytäkirja 20.11.2024
- Liite 4. Kuuleminen Kromilaakson melu- ja hajuhaitasta 12.12.2024
- Liite 5. Kromilaakson kyselyn vastusten yhteenveto 2.3.2021
- Liite 6. Kavamet-Konepaja Oy:n vastine kuulemiseen 10.1.2025
- Liite 7. Teknisten palvelujen lautakunnan vastine kuulemiseen 24.1.2025

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Terveydensuojeluviranomainen, Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto toteaa, että Kavamet-Konepaja Oy:n toiminnasta aiheutuu terveydensuojelulaissa tarkoitettua melu-, haju-, viihtyvyys- ja terveyshaittaa lähialueen asukkaille. Edellä esitetyt toimenpiteet, kohdat 1–3 ja kuulemisvastineet esitetään huomioitavaksi Meri-Lapin ympäristölautakunnassa asiaa käsiteltäessä.

Pidetään pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.
